

# АРБИТРАЖНА ПРАВИЛА

2023

Српски

# МОДЕЛ АРБИТРАЖНЕ КЛАУЗУЛЕ

Сви спорови, неслагања или захтеви који произилазе из овог уговора или у вези са њиме, или његовим кршењем, престанком или неважношћу, биће коначно решени путем арбитраже у складу са Арбитражним правилима Арбитражног института Привредне коморе Стокхолма.

*Препоручене допуне:*

Седиште арбитраже биће [...].

Језик арбитражног поступка биће [...].

На овај уговор примењује се материјално право [...].

# АРБИТРАЖНА ПРАВИЛА АРБИТРАЖНОГ ИНСТИТУТА ПРИВРЕДНЕ КОМОРЕ СТОКХОЛМА

**УВОЈЕНО ОД СТРАНЕ ПРИВРЕДНЕ  
КОМОРЕ СТОКХОЛМА И НА СНАЗИ  
ОД 1. ЈАНУАРА 2023.**

Арбитражни споразум који упућује на примену Арбитражних правила Арбитражног института ПКС-а или Арбитражног института Привредне коморе Стокхолма, сматраће се сагласношћу за примену оних правила, или таквих измењених правила, која су на снази на дан почетка арбитражног поступка, или на дан подношења захтева за именовање арбитра за хитне поступке, уколико се странке нису другачије споразумеле.

*Текст на енглеском има предност над  
верзијама на другим језицима*

# САДРЖАЈ

## АРБИТРАЖНИ ИНСТИТУТ ПРИВРЕДНЕ КОМОРЕ СТОКХОЛМА 8

Члан 1 О ПКС-у 8

## ОПШТА ПРАВИЛА 8

Члан 2 Опште понашање учесника у арбитражном поступку 8

Члан 3 Поверљивост 8

Члан 4 Рокови 8

Члан 5 Обавештења и друга саопштења 8

## ПОЧЕТАК ПОСТУПКА 9

Члан 6 Захтев за арбитражу 9

Члан 7 Регистрациона такса 9

Члан 8 Почетак арбитраже 10

Члан 9 Одговор на захтев за арбитражу 10

Члан 10 Захтев за додатне информације 10

Члан 11 Одлуке Одбора 11

Члан 12 Одбацивање тужбе 11

Члан 13 Придруживање додатних странака 11

Члан 14 Више уговора у једном поступку 12

Члан 15 Спајање арбитражних поступака 13

## САСТАВ АРБИТРАЖНОГ ВЕЋА 13

Члан 16 Број арбитра 13

Члан 17 Именовање арбитра 13

Члан 18 Непристрасност, независност и доступност 14

Члан 19 Изузеће арбитра 15

Члан 20 Престанак функције 15

Члан 21 Замена арбитра 15

## ПОСТУПАК ПРЕД АРБИТРАЖНИМ ВЕЋЕМ 16

Члан 22 Упућивање случаја Арбитражном већу 16

Члан 23 Вођење арбитражног поступка од стране Арбитражног већа 16

Члан 24 Административни секретар Арбитражног већа 16

Члан 25 Седиште арбитраже 17

Члан 26 Језик 17

Члан 27 Меродавно право 17

Члан 28 Састанак о начину спровођења поступка и распоред 18

Члан 29 Писани поднесци 18

Члан 30 Измене и допуне 19

Члан 31 Докази 19

Члан 32 Усмена расправа 19

Члан 33 Сведоци 20

Члан 34 Вештаци које именује Арбитражно веће 20

Члан 35 Непоступање по правилима (Пропуштање) 20

Члан 36 Одрицање од права 21

Члан 37 Привремене мере и мере обезбеђења 21

Члан 38 Обезбеђење трошкова поступка 21

Члан 39 Скраћени поступак 22

Члан 40 Завршетак поступка 23

## ОДЛУКЕ И ЗАКЉУЧЦИ 23

Члан 41 Одлуке и закључци 23

Члан 42 Доношење одлуке 23

Члан 43 Рок за доношење коначне одлуке 23

Члан 44 Делимична одлука 24

Члан 45 Поравнање или други основ за окончање арбитраже 24

Члан 46 Дејство одлуке 24

Члан 47 Исправка и тумачење одлуке 24

Члан 48 Допунска одлука 24

## ТРОШКОВИ АРБИТРАЖЕ 25

Члан 49 Трошкови арбитраже 25

Члан 50 Трошкови на терет странке 26

Члан 51 Предујам за трошкове 26

<b>ОСТАЛО</b>		<b>27</b>
Члан 52	Искључење одговорности	27
<b>ПРИЛОГ I – ОРГАНИЗАЦИЈА</b>		<b>28</b>
Члан 1	О ПКС-у	28
Члан 2	Функција ПКС-а	28
Члан 3	Одбор	28
Члан 4	Именовање Одбора	28
Члан 5	Разрешење члана Одбора	28
Члан 6	Функција Одбора	28
Члан 7	Одлуке Одбора	29
Члан 8	Секретаријат	29
Члан 9	Процедуре	29
<b>ПРИЛОГ II – АРБИТАР ЗА ХИТАН ПОСТУПАК</b>		<b>30</b>
Члан 1	Арбитар за хитан поступак	30
Члан 2	Захтев за именовање арбитра за хитан поступак	30
Члан 3	Обавештење	30
Члан 4	Именовање арбитра за хитан поступак	30
Члан 5	Седиште хитног поступка	31
Члан 6	Упућивање случаја арбитра за хитан поступак	31
Члан 7	Спровођење хитног поступка	31
Члан 8	Хитне одлуке о привременим мерама	31
Члан 9	Обавезујуће дејство одлука у хитном поступку	32
Члан 10	Трошкови хитног поступка	32
<b>ПРИЛОГ III – ИНВЕСТИЦИОНИ СПОРОВИ</b>		<b>34</b>
Члан 1	Обим примене	34
Члан 2	Број арбитра	34
Члан 3	Поднесак Трећег лица	34
Члан 4	Поднесак споразумне стране која није странка у спору	36

<b>ПРИЛОГ IV – ТРОШКОВНИК</b>		<b>37</b>
Члан 1	Регистрациона такса	37
Члан 2	Накнада за рад Арбитражног већа	37
Члан 3	Административна такса	37
Члан 4	Трошкови	38
Члан 5	Средство обезбеђења	38

# АРБИТРАЖНА ПРАВИЛА АРБИТРАЖНОГ ИНСТИТУТА ПРИВРЕДНЕ КОМОРЕ СТОКХОЛМА

## АРБИТРАЖНИ ИНСТИТУТ ПРИВРЕДНЕ КОМОРЕ СТОКХОЛМА

### Члан 1. О ПКС-у

Арбитражни институт Привредне коморе Стокхолма („ПКС“) управља решавањем спорова у складу са Арбитражним правилима ПКС-а („Арбитражна правила“), Правилима за убрзане арбитражне поступке ПКС-а („Правила за убрзане арбитраже“) и другим правилима и процедурама усвојеним од стране Привредне коморе Стокхолма (заједно, „Правила ПКС-а“). ПКС се састоји од управног одбора („Одбор“) и секретаријата („Секретаријат“). Према правилима арбитраже, спор решава Арбитражно веће које се састоји од једног или више арбитра („Арбитражно веће“). Детаљне одредбе у вези са организацијом ПКС-а налазе се у Прилогу I.

## ОПШТА ПРАВИЛА

### Члан 2. Опште понашање учесника у арбитражном поступку

(1) Током читавог поступка, ПКС, Арбитражно веће и странке поступаће ефикасно и експедитивно.

(2) Уколико одређено питање није изричито регулисано Арбитражним правилима, ПКС, Арбитражно веће и странке ће поступати у духу Арбитражних правила и уложити све разумне напоре да обезбеде извршивост донесених одлука.

### Члан 3. Поверљивост

Уколико се странке нису другачије споразумеле, ПКС, Арбитражно веће и административни секретари Арбитражног већа чуваће поверљивост арбитражног поступка и одлуке.

### Члан 4. Рокови

Одбор може, на захтев било које странке или по сопственој иницијативи, продужити било који рок одређен од стране ПКС-а како би странка поступила у складу са одређеним упутством.

### Члан 5. Обавештења и друга саопштења

(1) Свако обавештење или друго саопштење Секретаријата или Одбора упутиће се на последњу познату адресу примаоца.

(2) Свако обавештење или друго саопштење упутиће се курирском испоруком или препорученом поштом, електронском поштом или на други начин којим се евидентира слање саопштења.

(3) Обавештење или саопштење послато у складу са ставом (2) сматраће се примљеним на дан када би иначе било примљено узимајући у обзир коришћено средство комуникације.

(4) Овај члан се сходно примењује на сва саопштења Арбитражног већа.

## ПОЧЕТАК ПОСТУПКА

### Члан 6. Захтев за арбитражу

Захтев за арбитражу ће садржати:

(i) имена, адресе, телефонске бројеве и имејл-адресе странака и њихових заступника;

(ii) опис спора;

(iii) прелиминарни тужбени захтев, укључујући процену новчане вредности захтева;

(iv) копију или опис арбитражног споразума или клаузуле у складу са којом се спор решава;

(v) када су захтеви засновани на више арбитражних споразума, назнаку на основу којег арбитражног споразума је поднет сваки захтев;

(vi) коментаре о броју арбитра и седишту арбитраже; и

(vii) уколико је то применљиво, име, адресу, број телефона и имејл-адресу арбитра којег именује тужилац.

### Члан 7. Регистрациона такса

(1) Приликом подношења захтева за арбитражу, тужилац плаћа регистрациону таксу. Висина регистрационе таксе утврђује се у складу са трошковником (Прилог IV) на снази на дан подношења захтева за арбитражу.

(2) Уколико се регистрациона такса не уплати по подношењу захтева за арбитражу, Секретаријат ће одредити рок у којем тужилац мора платити ову таксу. Уколико се такса за регистрацију не уплати у овом року, Секретаријат ће одбацити захтев за арбитражу.

## Члан 8. Почетак арбитраже

Сматра се да арбитража почиње када Секретаријат прими захтев за арбитражу.

## Члан 9. Одговор на захтев за арбитражу

(1) Секретаријат доставља туженом копију захтева за арбитражу и приложених докумената. Секретаријат одређује рок у коме тужени доставља одговор ПКС-у. Одговор садржи:

- (i) све приговоре у вези са постојањем, пуноважношћу или применом споразума о арбитражи; међутим, неподношење приговора не спречава туженог да поднесе такав приговор у било ком тренутку до подношења одговора на тужбу, укључујући и у самом одговору на тужбу;
- (ii) изјаву о прихватању или одбијању тужбеног захтева;
- (iii) прелиминарну изјаву о противтужби или потраживању истакнутом ради пребијања, укључујући процену њихове новчане вредности;
- (iv) када су противтужбе или захтеви за пребијање засновани на различитим споразумима о арбитражи, прецизирање арбитражног споразума на основу којег се подноси противтужба или захтев за пребијање;
- (v) коментаре о броју арбитрара и седишту арбитраже; и
- (vi) уколико је то применљиво, име, адресу, број телефона и имејл-адресу арбитра којег именује тужени.

(2) Секретаријат доставља копију одговора тужиоцу. Тужиоцу се може дати прилика да поднесе коментаре на такав одговор, у зависности од околности случаја.

(3) Неподношење одговора на захтев за арбитражу од стране туженог не спречава настављање арбитражног поступка.

## Члан 10. Захтев за додатне информације

(1) Одбор може тражити додатне информације од било које странке у вези са било којим њеним писаним поднеском ПКС-у.

(2) Ако тужилац не поступи по захтеву за додатне информације, Одбор може одбацити тужбу.

(3) Ако тужени не поступи по захтеву за додатне информације у вези са противтужбом или захтевом за пребијање, Одбор може одбацити

такву противтужбу или захтев за пребијање.

(4) Пропуштање туженог да поступи по захтеву за додатне информације не спречава настављање арбитражног поступка.

## Члан 11. Одлуке Одбора

Одбор доноси одлуке у складу са Арбитражним правилима, укључујући одлучивање о питању:

- (i) да ли је ПКС очигледно ненадлежан за решавање спора у складу са чланом 12(i);
- (ii) захтева за придруживање додатних странака у складу са чланом 13;
- (iii) да ли ће захтеви засновани на више уговора бити предмет једне арбитраже у складу са чланом 14;
- (iv) спајања предмета у складу са чланом 15;
- (v) броја арбитрара у складу са чланом 16;
- (vi) именовања арбитрара у складу са чланом 17;
- (vii) захтева за изузеће арбитра у складу са чланом 19;
- (viii) седишта арбитраже у складу са чланом 25; и
- (ix) предујма за трошкове у складу са чланом 51.

## Члан 12. Одбацавање тужбе

Одбор ће одбацити тужбу, у целини или делимично:

- (i) уколико је ПКС очигледно ненадлежан за решавање спора; или
- (ii) предујам за трошкове није плаћен у складу са чланом 51.

## Члан 13. Придруживање додатних странака

(1) Странка може упутити захтев Одбору за придруживање једне или више додатних странака арбитражном поступку.

(2) Захтев за придруживање се подноси што је пре могуће. Захтев за придруживање поднет након предаје одговора неће се разматрати, осим ако Одбор не одлучи другачије. Чланови 6 и 7 примењују се *mutatis mutandis* на захтев за придруживање додатних странака.

(3) Сматра се да је арбитражни поступак против додатне странке почео на дан када ПКС прими захтев за придруживање.

(4) Секретаријат ће одредити рок у којем ће додатна странка доставити одговор на захтев за придруживање. На одговор на захтев за придруживање примењује се *mutatis mutandis* члан 9.

(5) Одбор може одлучити да придружи једну или више додатних странака под условом да ПКС није очигледно ненадлежан за решавање спора између странака, укључујући било коју додатну странку чије се придруживање захтева, у складу са чланом 12(i).

(6) Приликом одлучивања о захтеву за придруживање, ако су захтеви засновани на различитим арбитражним споразумима, Одбор ће се консултовати са странкама и узети у обзир члан 14(3)(i)-(iv).

(7) У свим случајевима у којима Одбор одлучи да одобри захтев за придруживање, одлуку о надлежности Арбитражног већа за решавање спора, у односу на странку која се придружи арбитражи, донеће само Арбитражно веће.

(8) Ако Одбор одлучи да одобри захтев за придруживање, а додатна странка се не сложи са именовањем било ког већ именованог арбитра, Одбор може разрешити арбитра и именовати цело Арбитражно веће, осим ако се све странке, укључујући и додатну странку, не сагласе око другачије процедуре за именовање Арбитражног већа.

#### Члан 14. Више уговора у једном поступку

(1) Странке могу поднети захтеве који произилазе из или стоје у вези са више уговора у једном арбитражном поступку.

(2) Приговор странке против решавања свих захтева постављених против ње у истом поступку не спречава наставак поступка сем уколико је ПКС очигледно ненадлежан за решавање спора међу странкама у складу са чланом 12(i).

(3) Приликом одлучивања о томе да ли ће се о свим захтевима одлучивати у истом поступку, Одбор ће консултовати странке и узети у обзир:

- (i) да ли су арбитражни споразуми на основу којих су захтеви поднети компатибилни;
- (ii) да ли захтеви произилазе из исте трансакције или серије трансакција;
- (iii) ефикасност и експедитивност поступка; и
- (iv) све друге релевантне околности.

(4) У свим случајевима у којима Одбор одлучи да се о захтевима може одлучити у једном поступку, одлуку о надлежности Арбитражног већа, у односу на те захтеве, донеће Арбитражно веће.

#### Члан 15. Спајање арбитражних поступака

(1) На захтев странке, Одбор може одлучити да новозапочету арбитражу споји са другом арбитражом која је у току, уколико су:

- (i) странке сагласне са спајањем арбитражних поступака;
- (ii) све тужбе поднете на основу истог арбитражног споразума; или
- (iii) када су тужбе засноване на неколико арбитражних споразума, захтев произилази из исте трансакције или серије трансакција и Одбор сматра да су арбитражни споразуми компатибилни.

(2) Приликом одлучивања о спајању, Одбор ће се консултовати са странкама и Арбитражним већем и узети у обзир:

- (i) фазу арбитражног поступка у току;
- (ii) ефикасност и експедитивност поступка; и
- (iii) све друге релевантне околности.

(3) Ако Одбор одлучи да споји поступке, Одбор може разрешити сваког већ именованог арбитра.

#### САСТАВ АРБИТРАЖНОГ ВЕЋА

#### Члан 16. Број арбитра

(1) Странке могу заједнички одредити број арбитра.

(2) Уколико странке нису успеле заједнички одредити број арбитра, Одбор одлучује да ли ће се Арбитражно веће састојати од једног арбитра или три арбитра, имајући у виду сложеност предмета, вредност предмета спора и све друге релевантне околности.

#### Члан 17. Именовање арбитра

(1) Странке могу заједнички одредити поступак именовања Арбитражног већа.

(2) Уколико се странке нису сагласиле о поступку именовања Арбитражног већа или ако Арбитражно веће није именовано у року који су странке одредиле или, ако се странке нису споразумеле о року у року који је одредио Одбор, именовање се врши у складу са ставовима (3)–(7).

(3) Ако се Арбитражно веће састоји од једног арбитра, странкама се даје десет дана да заједнички именују арбитра. Ако странке не именују арбитра у овом року, Одбор ће извршити именовање.

(4) Ако се Арбитражно веће састоји од више од једног арбитра, свака странка именује једнак број арбитра, а председавајућег именује Одбор. Ако странка не именује арбитра у предвиђеном року, Одбор ће извршити именовање.

(5) Ако постоји више тужилаца или тужених, а Арбитражно веће се састоји од више од једног арбитра, више тужилаца, заједно, и више тужених, заједно, именују једнак број арбитра. Ако било која страна не изврши такво заједничко именовање, Одбор може именовати цело Арбитражно веће.

(6) Ако су странке различитог држављанства, арбитар појединац или председавајући Арбитражног већа имаће различито држављанство од странака, уколико се странке нису другачије споразумеле или Одбор одлучи другачије.

(7) Приликом именовања арбитра, Одбор ће узети у обзир природу и околности спора, меродавно право, седиште и језик арбитраже, као и држављанство странака.

## **Члан 18. Непристрасност, независност и доступност**

(1) Сваки арбитар мора бити непристрасан и независан.

(2) Пре именовања, потенцијални арбитар ће навести све околности које могу изазвати оправдану сумњу у његову непристрасност или независност.

(3) Након именовања, арбитар доставља Секретаријату потписану изјаву о прихватању, доступности, непристрасности и независности, у којој се наводе све околности које могу изазвати оправдану сумњу у непристрасност или независност арбитра. Секретаријат ће послати копију изјаве о прихватању, доступности, непристрасности и независности странкама и другим арбитрама.

(4) Арбитар је дужан да одмах, у писаној форми, обавести странке и остале арбитраже ако се у току арбитраже појаве околности које могу изазвати оправдану сумњу у његову непристрасност или независност.

## **Члан 19. Изузеће арбитра**

(1) Странка може поднети захтев за изузеће било којег арбитра уколико постоје околности које изазивају оправдану сумњу у непристрасност или независност арбитра или ако арбитар не поседује квалификације о којима су се странке споразумеле.

(2) Странка може поднети захтев за изузеће арбитра којег је сама именovala, или у чијем је именовању учествовала, само из разлога за које је сазнала након именовања.

(3) Странка која жели да поднесе захтев за изузеће арбитра дужна је да у року од 15 дана од дана сазнања за околности због којих подноси захтев за изузеће достави писану изјаву Секретаријату у којој наводи разлоге за свој захтев. Пропуст да се поднесе захтев за изузеће арбитра у предвиђеном року сматраће се одрицањем од права на подношење захтева за изузеће.

(4) Секретаријат ће обавестити странке и арбитраже о захтеву и дати им могућност да доставе своје коментаре.

(5) Уколико друга странка пристане на захтев за изузеће, арбитар подноси оставку са функције. У свим осталим случајевима, Одбор ће донети коначну одлуку о захтеву.

## **Члан 20. Престанак функције**

(1) Одбор ће донети одлуку о престанку функције арбитра уколико:

(i) Одбор прихвати оставку арбитра;

(ii) Захтев за изузеће арбитра у складу са чланом 19 буде прихваћен; или

(iii) арбитар није у могућности да обавља или неуспешно обавља своје функције.

(2) Пре него што Одбор одлучи о престанку функције арбитра, Секретаријат може пружити странкама и арбитрама прилику да доставе своје коментаре.

## **Члан 21. Замена арбитра**

(1) Одбор ће именовати новог арбитра уколико је арбитар којег је Одбор именовао разрешен дужности у складу са чланом 20, или уколико је преминуо. Ако је разрешеног арбитра именovala странка, та странка ће именовати новог арбитра, осим ако Одбор не одлучи другачије.



(2) Када се Арбитражно веће састоји од три или више арбитра, Одбор може одлучити да остали арбитрасти наставе са арбитражним поступком. Пре него што Одбор донесе такву одлуку, странкама и арбитрама даје се могућност да доставе своје коментаре. Приликом доношења одлуке, Одбор ће узети у обзир фазу арбитраже и све друге релевантне околности.

(3) Када је арбитар смењен, новосостављено арбитражно веће одлучује да ли ће се, и у којој мери, поступак поновити.

## ПОСТУПАК ПРЕД АРБИТРАЖНИМ ВЕЋЕМ

### Члан 22. Упућивање случаја Арбитражном већу

Када је Арбитражно веће именовано и предујам за трошкове уплаћен, Секретаријат ће уступити предмет Арбитражном већу.

### Члан 23. Вођење арбитражног поступка од стране Арбитражног већа

(1) Арбитражно веће води арбитражни поступак на начин који сматра прикладним, у складу са Арбитражним правилима и било којим споразумом странака.

(2) У свим случајевима, Арбитражно веће води арбитражу на непристрасан, ефикасан и експедитиван начин, дајући свакој странци једнаку и разумну прилику да представи свој случај.

### Члан 24. Административни секретар Арбитражног већа

(1) Арбитражно веће може у било ком тренутку у току арбитражног поступка поднети Секретаријату предлог за именовање одређеног кандидата за административног секретара. Именовање административног секретара од стране Арбитражног већа подлеже одобрењу странака.

(2) Арбитражно веће мора консултовати странке по питању послова административног секретара. Арбитражно веће не може пренети административном секретару било каква овлашћења везана за доношење одлука.

(3) Административни секретар мора бити непристрасан и независан. Арбитражно веће ће осигурати да административни секретар остане непристрасан и независан у свим фазама арбитраже.

(4) Пре именовања, предложени административни секретар доставља Секретаријату потписану изјаву о доступности, непристрасности и независности у којој се наводе све околности које могу изазвати оправдану сумњу у наведену непристрасност или независност.

(5) Странка може захтевати изузеће административног секретара у складу са поступком из члана 19 који се сходно примењује на захтев за изузеће административног секретара. Ако Одбор разреши дужности административног секретара, Арбитражно веће може предложити именовање другог административног секретара у складу са овим чланом. Захтев за разрешење административног секретара не спречава наставак арбитраже, осим ако Арбитражно веће не одлучи другачије.

(6) Накнада која се плаћа административном секретару плаћа се од накнаде за рад Арбитражног већа.

### Члан 25. Седиште арбитраже

(1) Уколико странке заједнички не одреде седиште арбитраже, о седишту одлучује Одбор.

(2) Арбитражно веће може, након консултација са странкама, одржати усмену расправу на било ком месту које сматра одговарајућим. Арбитражно веће се може састајати и већати на било ком месту које сматра одговарајућим. Сматраће се да се арбитражни поступак одржао у месту седишта арбитраже без обзира на место одржавања усмене расправе, састанака или већања.

(3) Одлука се сматра донесеном у месту седишта арбитраже.

### Члан 26. Језик

(1) Уколико се странке нису другачије споразумеле, Арбитражно веће ће одредити језик(е) арбитраже. Приликом одлучивања, Арбитражно веће ће узети у обзир све релевантне околности и дати странкама прилику да дају своје коментаре.

(2) Арбитражно веће може захтевати да се уз све документе поднете на језицима који нису језици арбитраже приложи превод на језик(е) арбитраже.

### Члан 27. Меродавно право

(1) Арбитражно веће одлучује о меритуму спора на основу закона или правних правила које су странке уговориле. У недостатку таквог споразума, Арбитражно веће ће применити закон или правила која сматра најприкладнијим.

(2) Сматраће се да се сваки одабир права дате државе од стране странака односи на материјално право те државе, а не на њена правила о сукобу закона.

(3) Арбитражно веће одлучује о спору по начелу *ex aequo et bono*, односно по начелу правичности, само ако су му странке изричито дале такво овлашћење.

## Члан 28. Састанак о начину спровођења поступка и распоред

(1) Непосредно након упућивања предмета Арбитражном већу, Арбитражно веће ће одржати састанак о начину спровођења поступка са странкама ради организовања, заказивања и успостављања процедура за спровођење арбитражног поступка.

(2) Састанак о начину спровођења поступка се може одржати уживо или на други начин.

(3) Имајући у виду околности случаја, Арбитражно веће и странке ће настојати да усвоје процедуре којима се повећава ефикасност и експедитивност спровођења поступка.

(4) Током или непосредно након састанка о спровођењу поступка, Арбитражно веће ће утврдити распоред за спровођење арбитраже, укључујући и датум доношења одлуке.

(5) Арбитражно веће може, након консултација са странкама, одржати даље састанке о спровођењу поступка и доносити ревидиране распоред, како сматра одговарајућим. Арбитражно веће ће послати копију распореда и све накнадне измене странкама и Секретаријату.

## Члан 29. Писани поднесци

(1) У року који одреди Арбитражно веће, тужилац подноси тужбу која укључује, осим уколико то није претходно прецизирано:

- (i) тужбени захтев;
- (ii) чињенице и околности на које се тужилац позива; и
- (iii) било који доказ на који се тужилац позива.

(2) У року који одреди Арбитражно веће, тужени доставља одговор на тужбу који садржи, осим уколико то није претходно прецизирано:

- (i) све приговоре у вези са постојањем, пуноважношћу или применом арбитражног споразума;
- (ii) изјаву да ли, и у којој мери, тужени признаје или одбија тужбени захтев тужиоца;

(iii) чињенице и околности на које се тужени позива;

(iv) сваку противтужбу или захтев за пребијање и чињенице и околности на којима су засновани; и

(v) било који доказ на који се тужени позива.

(3) Арбитражно веће може наредити странкама да поднесу додатне писане поднеске.

## Члан 30. Измене и допуне

У било ком тренутку пре завршетка поступка у складу са чланом 40, странка може изменити или допунити свој захтев, противтужбу, одбрану или захтев за пребијање под условом да је њен случај, измењен или допуњен, још увек обухваћен арбитражним споразумом, осим уколико Арбитражно веће не одлучи да би дозвољавање такве измене или допуне било неприкладно имајући у виду време постављања таквог захтева, потенцијални утицај на другу странку или било које друге релевантне околности.

## Члан 31. Докази

(1) Арбитражно веће одлучује о допуштености, значају и снази доказа.

(2) Арбитражно веће може наредити странци да идентификује писане доказе на којима намерава да заснује свој захтев и наведе околности које намерава доказати тим доказима.

(3) На захтев странке, или изузетно по сопственој иницијативи, Арбитражно веће може наредити странци да преда било какву документацију или друге доказе који могу бити релевантни за случај и од материјалног значаја за његов исход.

## Члан 32. Усмена расправа

(1) Усмена расправа ће се одржати на захтев странке или уколико Арбитражно веће тако одлучи.

(2) Након консултација са странкама и узимајући у обзир околности, Арбитражно веће ће одлучити о:

(i) датуму и времену усмене расправе; и

(ii) да ли ће се усмена расправа одржати (а) уживо, на одређеној локацији, или (б) на даљину, у целини или делимично, путем видео-конференције или другог одговарајућег средства комуникације. Арбитражно веће ће странкама доставити образложено обавештење о својој одлуци.

(3) Уколико се странке нису другачије споразумеле, усмена расправа се одржава без присуства јавности.

### **Члан 33. Сведоци**

(1) Пре усмене расправе, Арбитражно веће може наредити странкама да идентификују сваког сведока или вештака кога намеравају да позову и прецизирају околности које желе доказати сваким сведочењем.

(2) Искази сведока или вештака могу се доставити у облику потписаних изјава.

(3) Уколико се странке нису другачије споразумеле, сваки сведок или вештак, на чије сведочење се странка жели позвати, присуствоваће усменој расправи ради саслушања.

### **Члан 34. Вештаци које именује Арбитражно веће**

(1) Након консултовања странака, Арбитражно веће може именовати једног или више вештака који ће га известити о посебним питањима које је Арбитражно веће поставило у писаној форми.

(2) По пријему налаза и мишљења вештака које је оно одредило, Арбитражно веће ће послати копију налаза и мишљења странкама и дати им могућност да дају своје коментаре у писаној форми.

(3) На захтев странке, странкама се даје могућност да на усменој расправи испитају сваког вештака кога одреди Арбитражно веће.

### **Члан 35. Непоступање по правилима (Пропуштање)**

(1) Уколико тужилац, без оправданог разлога, не поднесе тужбу у складу са чланом 29, Арбитражно веће ће окончати поступак, сем ако је тужени поднео противтужбу.

(2) Ако странка без оправданог разлога не поднесе одговор на тужбу или други писани поднесак у складу са чланом 29, не појави се на усменој расправи или на други начин не искористи прилику да представи свој случај, Арбитражно веће може наставити арбитражни поступак и донети своју одлуку.

(3) Ако странка, без оправданог разлога, прекрши било коју одредбу или захтев Арбитражних правила или било који закључак Арбитражног већа, Арбитражно веће може такво поступање ценити на начин који сматра одговарајућим.

### **Члан 36. Одрицање од права**

Уколико странка током арбитражног поступка не уложи, без одлагања, приговор на било какво кршење арбитражног споразума, Арбитражних правила или других правила која се примењују у поступку, сматраће се да се та странка одрекла права на приговор на такво кршење.

### **Члан 37. Привремене мере и мере обезбеђења**

(1) Арбитражно веће може, на захтев странке, да одреди било какву привремену меру или меру обезбеђења коју сматра прикладном.

(2) Арбитражно веће може наредити странци која захтева одређивање привремене мере да положи одговарајуће обезбеђење у вези са том мером.

(3) Привремена мера се одређује у форми закључка или одлуке.

(4) Одредбе у вези са привременим мерама захтеваним пре него што је арбитража започела, или пре него што је предмет прослеђен Арбитражном већу, наведене су у Прилогу II.

(5) Захтев за одређивање привремене мере који је странка упутила суду не сматра се неспојивим с арбитражним споразумом или Арбитражним правилима.

### **Члан 38. Обезбеђење трошкова поступка**

(1) Арбитражно веће може, у изузетним околностима и на захтев странке, наредити било ком тужиоцу или противтужиоцу да положи одговарајуће обезбеђење за трошкове поступка, на начин на који Арбитражно веће то сматра одговарајућим.

(2) Приликом одлучивања о полагању обезбеђења за трошкове поступка, Арбитражно веће узима у обзир:

(i) изгледе за успех тужби, противтужби и одбрана;

(ii) способност тужиоца или противтужиоца да изврши одлуку о досуђивању трошкова другој странци и доступност средстава за извршење у случају досуђивања трошкова другој странци;

(iii) да ли је прикладно, у складу са свим околностима случаја, наредити једној странци да положи обезбеђење; и

(iv) све друге релевантне околности.

(3) Ако странка не поступи по закључку о полагању обезбеђења за трошкове поступка, Арбитражно веће може да обустави или оконча поступак у целини или делимично.

(4) Свако одлучивање о обустави или окончању поступка, у целини или делимично, имаће форму закључка или одлуке.

### Члан 39. Скраћени поступак

(1) Странка може захтевати да Арбитражно веће одлучи о једном или више чињеничних или правних питања у скраћеном поступку, без тога да нужно предузима сваки процесну радњу која би се могла предузети у арбитражном поступку.

(2) Захтев за спровођење скраћеног поступка се може односити на питања надлежности, допуштености или на меритум спора. Захтев може укључивати, на пример, тврдњу да је:

(i) навод о чињеницама или праву од значаја за исход случаја очигледно неодржив;

(ii) чак и ако се претпостави да су чињенице које наводи друга странка истините, никаква одлука не може бити донета у корист те странке према важећем праву; или

(iii) свако питање о чињеницама или праву од значаја за исход случаја је, из било ког другог разлога, подесно за одлучивање у скраћеном поступку.

(3) Захтев ће садржати разлоге на које се позива странка, као и предложену форму скраћеног поступка, показујући ефикасност таквог поступка и његову примереност с обзиром на све околности случаја.

(4) Након што се другој странци пружи прилика да изрази своје коментаре, Арбитражно веће ће донети закључак којом се захтев одбацује или одобрити скраћени поступак у форми коју сматра одговарајућом.

(5) Приликом одлучивања о захтеву за спровођење скраћеног поступка, Арбитражно веће ће узети у обзир све релевантне околности, укључујући и степен у коме скраћени поступак доприноси ефикаснијем и експедитивнијем решавању спора.

(6) Ако се захтев за спровођење скраћеног поступка одобри, Арбитражно веће одлучује о датим питањима на ефикасан и експедитиван начин, узимајући у обзир околности случаја и дајући свакој странци једнаку и разумну прилику да представи свој случај у складу са чланом 23(2).

### Члан 40. Завршетак поступка

Арбитражно веће ће прогласити поступак завршеним када се увери да су странке добиле разумну прилику да изнесу своје случајеве. У изузетним околностима, пре доношења коначне одлуке, Арбитражно веће може, по сопственој иницијативи или на захтев странке, поново покренути поступак.

### ОДЛУКЕ И ЗАКЉУЧЦИ

#### Члан 41. Одлуке и закључци

(1) Када се Арбитражно веће састоји од више од једног арбитра, све одлуке доноси већина арбитра или, у недостатку већине, председавајући Арбитражног већа.

(2) Арбитражно веће може одлучити да председавајући сам одлучује о процесним питањима.

#### Члан 42. Доношење одлука

(1) Арбитражно веће доноси одлуку у писаној форми и, уколико се странке нису другачије споразумеле, уз образложење.

(2) Одлука мора садржати датум доношења одлуке и седиште арбитраже у складу са чланом 25.

(3) Одлуку потписују арбитра. Ако арбитар не потпише одлуку, довољни су потписи већине арбитра или, у недостатку већине, председавајућег, под условом да је разлог изостављања потписа наведен у одлуци.

(4) Арбитражно веће доставља копију одлуке свакој од странака и ПКС-у без одлагања.

(5) Ако било који арбитар, без ваљаног разлога, не учествује у већању Арбитражног већа о било ком питању, такав пропуст неће спречити доношење одлуке од стране осталих арбитра.

#### Члан 43. Рок за доношење коначне одлуке

Коначна одлука биће донета најкасније шест месеци од дана када је случај прослеђен Арбитражном већу у складу са чланом 22. Одбор може продужити овај рок на образложени захтев Арбитражног већа или уколико то сматра неопходним.

#### **Члан 44. Делимична одлука**

Арбитражно веће може одлучити о посебном питању или делу спора у делимичној одлуци.

#### **Члан 45. Поравнање или други основ за окончање арбитраже**

(1) Ако странке закључе поравнање о предмету спора пре доношења коначне одлуке, Арбитражно веће може, на захтев обе странке, донети одлуку на основу поравнања којом се то поравнање евидентира.

(2) Ако је арбитража прекинута из било ког другог разлога пре доношења коначне одлуке, Арбитражно веће ће донети закључак или одлуку о окончању арбитражног поступка.

#### **Члан 46. Дејство одлуке**

Одлука постаје коначна и обавезујућа за странке њеним доношењем. Пристанком на арбитражу у складу са Арбитражним правилима, странке се обавезују да поступе у складу са одлуком без одлагања.

#### **Члан 47. Исправка и тумачење одлуке**

(1) У року од 30 дана од дана пријема одлуке, странка може, по давању обавештења другој странци, захтевати од Арбитражног већа да исправи све административне, типографске или рачунске грешке у одлуци, или да протумачи одређена питања или делове одлуке. Након што се другој странци пружи прилика да одговори на захтев, и уколико Арбитражно веће сматра захтев оправданим, оно ће извршити исправку или дати тумачење у року од 30 дана од дана пријема захтева.

(2) Арбитражно веће може да исправи сваку грешку из става (1) овог члана по сопственој иницијативи у року од 30 дана од дана доношења одлуке.

(3) Свака исправка или тумачење одлуке биће у писаној форми и у складу са захтевима члана 42.

#### **Члан 48. Допунска одлука**

У року од 30 дана од пријема одлуке, странка може, након давања обавештавања другој странци, захтевати да Арбитражно веће донесе допунску одлуку о захтевима постављеним у арбитражи, а о којима није одлучено у одлуци. Након што другој странци пружи могућност да се изјасни о захтеву, и уколико сматра захтев оправданим,

Арбитражно веће ће донети допунску одлуку у року од 60 дана од пријема захтева. Уколико процени да би то било неопходно, Одбор може продужити овај рок од 60 дана.

#### **ТРОШКОВИ АРБИТРАЖЕ**

#### **Члан 49. Трошкови арбитраже**

(1) Трошкови арбитраже састоје се од:

- (i) накнаде за рад Арбитражног већа;
- (ii) административне таксе; и
- (iii) трошкова Арбитражног већа и ПКС-а.

(2) Пре доношења коначне одлуке, Арбитражно веће ће захтевати да Одбор утврди коначне трошкове арбитраже. Одбор ће коначно утврдити трошкове арбитраже у складу са распоредом трошкова (Прилог IV) на снази на дан почетка арбитраже у складу са чланом 8.

(3) Приликом коначног утврђивања трошкова арбитраже, Одбор ће узети у обзир у којој мери је Арбитражно веће поступало на ефикасан и експедитиван начин, сложеност предмета и све друге релевантне околности.

(4) Ако се арбитража прекине пре доношења коначне одлуке у складу са чланом 45, Одбор ће коначно утврдити трошкове арбитраже с обзиром на фазу арбитражног поступка, рад Арбитражног већа и све друге релевантне околности.

(5) Арбитражно веће ће у коначну одлуку укључити трошкове арбитраже које је коначно утврдио Одбор и навести појединачне накнаде и трошкове сваког члана Арбитражног већа и ПКС-а.

(6) Уколико се странке нису другачије споразумеле, Арбитражно веће ће, на захтев странке, одмерити трошкове арбитраже између странака, имајући у виду исход случаја, допринос сваке странке ефикасности и експедитивности поступка и све друге релевантне околности.

(7) Странке су солидарно одговорне арбитражу (или арбитражима) и ПКС-у за трошкове арбитраже.

## Члан 50. Трошкови на терет странке

Уколико се странке нису другачије споразумеле, Арбитражно веће може у коначној одлуци, на захтев странке, наложити једној странци да плати све разумне трошкове друге странке, укључујући трошкове заступања, имајући у виду исход случаја, допринос сваке странке ефикасности и експедитивности арбитраже и све друге релевантне околности.

## Члан 51. Предујам за трошкове

(1) Одбор ће одредити износ који ће странке платити као предујам за трошкове поступка.

(2) Предујам за трошкове одговара процењеном износу трошкова арбитраже у складу са чланом 49(1).

(3) Свака странка ће платити половину предујма за трошкове, осим ако су одређени посебни предујмови. У случају противтужби или захтева за пребијање, Одбор може одлучити да свака странка плати предујам који одговара њеним захтевима. Када се додатна странка придружи арбитражи у складу са чланом 13, Одбор може одредити удео сваке странке у предујму за трошкове онако како сматра одговарајућим, имајући у виду околности случаја.

(4) На захтев Арбитражног већа, или ако се то сматра неопходним, Одбор може наредити странкама да уплате додатне предујмове током трајања арбитраже.

(5) Ако једна странка не изврши тражену уплату, Секретаријат ће другој странци дати могућност да то учини у одређеном року. Ако се исплата не изврши у том року, Одбор ће одбацити случај у целини или делимично. Ако је предмет прослеђен Арбитражном већу, оно ће окончати предмет у целини или делимично.

(6) Ако друга странка изврши тражену уплату, Арбитражно веће може на захтев те странке донети посебну одлуку о компензацији.

(7) У било којој фази током арбитраже или након доношења одлуке, Одбор може искористити предујам за трошкове за покривање трошкова арбитраже.

(8) Одбор може одлучити да се део предујма за трошкове може обезбедити у виду банкарске гаранције или другог средства обезбеђења.

## ОСТАЛО

## Члан 52. Искључење одговорности

ПКС, арбитрари, административни секретар Арбитражног трибунала, или било који вештак именован од стране Арбитражног већа, не одговара странкама за радње или пропусте у вези са арбитражом, уколико таква радња или пропуст нису учињени намерно или крајњом непажњом.

# ПРИЛОГ I – ОРГАНИЗАЦИЈА

## Члан 1. О ПКС-у

ПКС је тело које пружа административне услуге у вези са решавањем спорова. ПКС је део Привредне коморе Стокхолма, али независно обавља своје функције у области управљања решавањем спорова. ПКС се састоји од Одбора и Секретаријата.

## Члан 2. Функција ПКС-а

ПКС не одлучује о споровима. Функција ПКС-а је да:

- (i) управља решавањем домаћих и међународних спорова у складу са Правилима ПКС-а; и
- (ii) пружа информације о питањима у области арбитража и посредовања.

## Члан 3. Одбор

Одбор се састоји од једног председника, највише три потпредседника и највише 12 додатних чланова. Одбор ће укључивати и шведске и стране држављане.

## Члан 4. Именовање Одбора

Одбор именује Управни одбор Привредне коморе Стокхолма („Управни одбор“). Чланови Одбора се именују на период од три године и, осим у изузетним случајевима, могу само једном бити поново изабрани на додатни период од три године у истом својству.

## Члан 5. Разрешење члана Одбора

У изузетним околностима, Управни одбор може разрешити члана Одбора. Ако члан поднесе оставку или буде разрешен дужности током трајања мандата, Управни одбор ће именовати новог члана до краја тог мандата.

## Члан 6. Функција Одбора

Функција Одбора је да доноси одлуке које се траже од ПКС-а при управљању решавањем спорова у складу са Правилима ПКС-а. Такве одлуке укључују и одлуке о надлежности ПКС-а, одређивању предујма за трошкове, именовању арбитра, одлуке о захтевима за изузеће арбитра, одлуке о разрешењу арбитра и одређивању трошкова арбитраже.

## Члан 7. Одлуке Одбора

Два члана Одбора чине кворум. Ако већина није постигнута, одлучујући глас има председавајући. Председник или заменик председника могу да доносе одлуке у име Одбора у хитним случајевима. Комисија Одбора може бити именована да доноси одређене одлуке у име Одбора. Одбор може да делегира одлуке Секретаријату, укључујући одлуке о предујмовима за трошкове, продужењу рока за доношење одлуке, одбацивању због неплаћања предујма, разрешењу арбитра и одређивању трошкова арбитраже. Одлуке Одбора су коначне. Одбацивање предмета од стране Одбора или Секретаријата у целини или делимично нема преклузивни ефекат.

## Члан 8. Секретаријат

Секретаријат делује под управом генералног секретара. Секретаријат обавља функције које су му поверене Правилима ПКС-а. Секретаријат такође може доносити одлуке чије доношење му повери Одбор.

## Члан 9. Процедуре

ПКС ће чувати поверљивост арбитраже и одлуке и бавиће се арбитражом на непристрасан, ефикасан и експедитиван начин.

# ПРИЛОГ II – АРБИТАР ЗА ХИТАН ПОСТУПАК

## Члан 1. Арбитар за хитан поступак

(1) Странка може поднети захтев за именовање арбитра за хитан поступак све док случај не буде прослеђен Арбитражном већу у складу са чланом 22 Арбитражних правила.

(2) Овлашћења арбитра за хитан поступак су наведена у члану 37(1)-

(3) Арбитражних правила. Ова овлашћења престају када се случај проследи Арбитражном већу у складу са чланом 22 Арбитражних правила, или када одлука у хитном поступку престане да важи у складу са чланом 9(4) овог Прилога.

## Члан 2. Захтев за именовање арбитра за хитан поступак

Захтев за именовање арбитра за хитан поступак садржи:

(i) имена, адресе, телефонске бројеве и имејл-адресе странака и њихових заступника;

(ii) опис спора;

(iii) образложен захтев за привремену меру;

(iv) копију или опис арбитражног споразума или клаузуле према којој ће се спор решити;

(v) коментаре о седишту хитног поступка, меродавном праву или правима, и језику или језицима поступка; и

(vi) доказ о уплати трошкова хитног поступка у складу са чланом 10(1) овог Прилога.

## Члан 3. Обавештење

Чим прими захтев за именовање арбитра за хитан поступак, Секретаријат ће послати захтев другој странци.

## Члан 4. Именовање арбитра за хитан поступак

(1) Одбор ће настојати да именује арбитра за хитан поступак у року од 24 сата од пријема захтева за именовање.

(2) Арбитар за хитан поступак неће бити именован ако је ПКС очигледно ненадлежан за решавање спора.

(3) Члан 19 Арбитражних правила примењује се на изузеће арбитра за хитан поступак, осим што се захтев за изузеће мора поднети у року од 24 сата од тренутка када су околности које су довеле до захтева за изузеће постале познате странци.

(4) Уколико се странке нису другачије споразумеле, арбитар за хитан поступак не може бити арбитар у било којој будућој арбитражи у вези са спором.

## Члан 5. Седиште хитног поступка

Седиште хитног поступка је оно које су странке заједнички одредиле као седиште арбитраже. Ако странке нису заједнички одредиле седиште арбитраже, Одбор ће одредити седиште хитног арбитражног поступка.

## Члан 6. Упућивање случаја арбитражу за хитан поступак

Чим се именује арбитар за хитан поступак, Секретаријат ће му упутити примљени захтев.

## Члан 7. Спровођење хитног поступка

Члан 23 Арбитражних правила примењује се на хитне поступке, узимајући у обзир хитност самог поступка.

## Члан 8. Хитне одлуке о привременим мерама

(1) Свака хитна одлука о привременим мерама биће донета најкасније пет дана од дана упућивања захтева арбитражу за хитан поступак у складу са чланом 6 овог Прилога. Одбор може продужити овај рок на образложени захтев арбитра за хитан поступак, или уколико то сматра неопходним.

(2) Свака хитна одлука о привременим мерама мора:

(i) бити сачињена у писаној форми;

(ii) садржати датум када је донета, седиште хитног поступка и образложење одлуке; и

(iii) бити потписана од стране арбитра за хитан поступак.

(3) Арбитар за хитан поступак ће одмах доставити копију хитне одлуке свакој странци и ПКС-у.

## Члан 9. Обавезујуће дејство одлука у хитном



## поступку

- (1) Одлука у хитном поступку постаје обавезујућа за странке њеним доношењем.
- (2) На образложени захтев странке, арбитар за хитан поступак може изменити или опозвати одлуку у хитном поступку.
- (3) Пристанком на арбитражу у складу са Арбитражним правилима, странке се обавезују да ће без одлагања поступити по било којој одлуци у хитном поступку.
- (4) Одлука у хитном поступку престаје да важи ако:
- (i) арбитар за хитан поступак или Арбитражно веће тако одлучи;
  - (ii) Арбитражно веће донесе коначну одлуку;
  - (iii) арбитража није започета у року од 30 дана од доношења одлуке у хитном поступку; или
  - (iv) случај не буде прослеђен Арбитражном већу у року од 90 дана од доношења одлуке у хитном поступку.
- (5) Одлуке и разлози арбитра за хитан поступак немају обавезујуће дејство у односу на Арбитражно веће.

## Члан 10. Трошкови хитног поступка

- (1) Странка која подноси захтев за именовање арбитра за хитан поступак плаћа трошкове наведене у ставу (2)(i) и (ii), одмах након подношења захтева.
- (2) Трошкови хитног поступка укључују:
- (i) накнаду за рад арбитра за хитан поступак, у износу од 16 000 евра;
  - (ii) административну таксу у износу од 4 000 евра; и
  - (iii) разумне трошкове које су странке претрпеле, укључујући трошкове заступања.
- (3) На захтев арбитра за хитан поступак, или уколико се то сматра

одговарајућим, Одбор може одлучити да повећа или смањи трошкове наведене у ставу (2)(i) и (ii), имајући у виду природу случаја, рад арбитра за хитан поступак и ПКС-а и све друге релевантне околности.

(4) Ако се плаћање трошкова наведених у ставу (2)(i) и (ii) не изврши благовремено, Секретаријат ће одбацити захтев.

(5) На захтев странке, арбитар за хитан поступак ће у својој одлуци расподелити трошкове хитног поступка између странака.

(6) Арбитар за хитан поступак примењује принципе из чланова 49(6) и 50 Арбитражних правила приликом одлучивања о расподели трошкова хитног поступка.

# ПРИЛОГ III – ИНВЕСТИЦИОНИ СПОРОВИ

## Члан 1. Обим примене

(1) Чланови садржани у овом Прилогу односе се на случајеве у којима се примењују Арбитражна правила, а на основу споразума који предвиђа арбитражу као начин решавања спорова између инвеститора и државе.

(2) На случајеве из става (1) овог члана сходно се примењују чланови 13, 14 и 15 Арбитражних правила.

## Члан 2. Број арбитра

(1) Странке могу заједнички одредити број арбитра.

(2) Ако странке нису заједнички одредиле број арбитра, Арбитражно веће ће се састојати од три арбитра, осим уколико Одбор одлучи да у спору поступа један арбитар, узимајући у обзир сложеност предмета, вредност предмета спора и друге релевантне околности.

## Члан 3. Поднесак Трећег лица

(1) Свако лице које није странка у спору или споразумна страна ван спора („Треће лице“) може се обратити Арбитражном већу за дозволу да преда поднесак у арбитражном поступку.

(2) Сви такви захтеви морају:

(i) бити састављени на језику арбитражног поступка;

(ii) идентификовати и описати Треће лице, укључујући, уколико је то релевантно, његово чланство и правни статус, опште циљеве, природу активности и било коју матичну или другу придружену организацију, као и било који други ентитет или лице које директно или индиректно контролише Треће лице;

(iii) открити било какву директну или индиректну повезаност са било којом странком у арбитражи;

(iv) идентификовати било коју владу, организацију или лице која је директно или индиректно пружило било какву финансијску или другу помоћ у припреми поднеска;

(v) навести природу интереса које Треће лице има у арбитражи; и

(vi) идентификовати посебна чињенична или законска питања у арбитражном поступку о којима Треће лице жели да се изјасни у свом поднеску.

(3) Приликом одлучивања о томе да ли ће дозволити такав поднесак, и након консултација са странкама у спору, Арбитражно веће ће узети у обзир:

(i) природу и значај интереса Трећег лица у арбитражи;

(ii) да ли би поднесак помогао Арбитражном већу у одлучивању о одређеном материјалном питању, чињеничном или правном, с обзиром на другачију перспективу, посебно знање или увид који се разликује или је шири од оног који имају странке; и

(iii) било које друге релевантне околности.

(4) Арбитражно веће може, након консултација са странкама, позвати Треће лице да поднесе писани поднесак о одређеном материјалном питању, чињеничном или правном, које се јавило у арбитражи. Арбитражно веће не сме извести закључке на основу одсуства било каквог поднеска или недостатка одговора на такав позив.

(5) Уколико добије дозволу или прихвати позив Арбитражног већа, Треће лице подноси поднесак:

(i) на језику арбитраже; и

(ii) уз прецизну изјаву о ставу Трећег лица о идентификованим питањима, ни у ком случају дужу од онога што је одобрило Арбитражно веће.

(6) За потребе припреме свог писаног поднеска, Треће лице може затражити Арбитражном већу приступ поднесцима и доказима поднетим у арбитражи. Арбитражно веће ће се консултовати са странкама пре него што донесе одлуку о захтеву, узимајући у обзир и, где је то потребно, штитећи поверљивост информација.

(7) Арбитражно веће може, на захтев странке, или по сопственој иницијативи:

(i) затражити додатне детаље од Трећег лица у вези са поднеском; и

(ii) захтевати да Треће лице присуствује усменој расправи како би презентовало своја запажања или било испитано о свом поднеску.

(8) Арбитражно веће ће се постарати да се странкама пружи разумна прилика да изнесу своја запажања о било ком поднеску Трећег лица.

(9) Арбитражно веће ће се постарати да било који поднесак Трећег лица не омета или неоправдано оптерећује арбитражни поступак или неоправдано штети било којој странци у спору.

(10) Арбитражно веће може, као услов за омогућавање предаје поднеска Трећег лица, захтевати од Трећег лица обезбеђење разумних правних или других трошкова које странке очекују да поднесу услед предаје таквог поднеска.

#### **Члан 4. Поднесак споразумне стране која није странка у спору**

(1) У складу са чланом 3(9) овог Прилога, а који се примењује у складу са чланом 4(4), Арбитражно веће ће дозволити или, након консултација са странкама, позвати споразумну страну која није странка у спору да преда поднесак о питањима тумачења уговора који су од материјалног значаја за исход случаја.

(2) Арбитражно веће може, након консултација са странкама, дозволити или позвати споразумну страну која није странка у спору да преда поднеске о другим питањима од материјалног значаја у арбитражи. Приликом одлучивања о томе да ли ће дозволити или затражити такве поднеске, Арбитражно веће ће узети у обзир:

(i) питања из члана 3(3) овог Прилога;

(ii) потребу да се избегне поднесци који делују као да подржавају тужбу инвеститора на начин који је једнак дипломатској заштити; и

(iii) све друге релевантне околности.

(3) Арбитражно веће не сме извлачити закључке на основу одсуства било каквог поднеска или одговора на позив у складу са ставом (1) или (2) изнад.

(4) Члан 3(5)–(9) овог Прилога ће се подједнако примењивати на сваки поднесак споразумне стране која није странка у спору.

## **ПРИЛОГ IV – ТРОШКОВНИК**

### **ТРОШКОВИ АРБИТРАЖЕ**

#### **Члан 1. Регистрациона такса**

(1) Регистрациона такса из члана 7 Арбитражних правила износи 3 000 евра.

(2) Регистрациона такса је неповратна и чини део административне таксе из члана 3. Регистрациона такса се урачунава у предумам за трошкове који тужилац плаћа у складу са чланом 51 Арбитражних правила.

#### **Члан 2. Накнада за рад Арбитражног већа**

(1) Одбор ће одредити накнаду за председавајућег или арбитра појединца на основу вредности предмета спора у складу са табелом која се налази на [www.sccarbitrationinstitute.com](http://www.sccarbitrationinstitute.com).

(2) Коарбитри примају по 60% накнаде председавајућег. Након консултација са Арбитражним већем, Одбор може одлучити о примени другачијег процента.

(3) Вредност предмета спора је збирна вредност свих потраживања, противтужби и компензационих захтева. Када се вредност предмета спора не може утврдити, Одбор ће одредити накнаду за рад Арбитражног већа узимајући у обзир све релевантне околности.

(4) У изузетним околностима, Одбор може одступити од износа наведених у табели.

#### **Члан 3. Административна такса**

(1) Административна такса утврђује се на основу вредности предмета спора у складу са табелом која се налази на [www.sccarbitrationinstitute.com](http://www.sccarbitrationinstitute.com).

(2) Вредност предмета спора је збирна вредност свих потраживања, противтужби и компензационих захтева. Када се вредност предмета спора не може утврдити, Одбор ће одредити административну таксу узимајући у обзир све релевантне околности.

(3) У изузетним околностима, Одбор може одступити од износа наведених у табели.

#### **Члан 4. Трошкови**

Поред накнаде за рад арбит(а)ра и административне таксе, Одбор ће одредити износ за покривање свих разумних трошкова арбит(а)ра и ПКС-а. Трошкови арбит(а)ра могу укључивати накнаде за рад и трошкове било ког вештака именованог од стране Арбитражног већа у складу са чланом 34 Арбитражних правила.

#### **Члан 5. Средство обезбеђења**

Плаћањем предујма за трошкове у складу са чланом 51(1) Арбитражних правила, свака странка неопозиво и безусловно прихвата да ПКС и Арбитражно веће, које ПКС заступа, користе износ плаћен ПКС-у као средство обезбеђења извршења евентуалних обавеза странке у вези са трошковима арбитраже.

#### **SCC Arbitration Institute**

Regeringsgatan 29  
P.O. Box 16050, SE-103 21 Stockholm, Sweden  
+46 8-555 100 00  
sccarbitrationinstitute.com  
arbitration@sccarbitrationinstitute.com



## Арбитражна правила Арбитражног института Стокхолмске привредне коморе

Усвојено од стране Привредне коморе Стокхолма и на снази од 1. јануара 2023. године

Вредност предмета спора		Накнада председавајућег/арбитра појединца	
(EUR)	Минимум (EUR)	Максимум (EUR)	
до 25 000	4 000	12 000	
од 25 001 до 50 000	4 000 + 2% од износа изнад 25 000	12 000 + 14% од износа изнад 25 000	
од 50 001 до 100 000	4 500 + 5% од износа изнад 50 000	16 275 + 5% од износа изнад 50 000	
од 100 001 до 500 000	7 000 + 2% од износа изнад 100 000	18 900 + 4% од износа изнад 100 000	
од 500 001 до 1 000 000	15 000 + 1% од износа изнад 500 000	36 720 + 3% од износа изнад 500 000	
од 1 000 001 до 2 000 000	20 000 + 0,8% од износа изнад 1 000 000	52 920 + 2,3% од износа изнад 1 000 000	
од 2 000 001 до 5 000 000	28 000 + 0,4% од износа изнад 2 000 000	80 640 + 1,4% од износа изнад 2 000 000	
од 5 000 001 до 10 000 000	40 000 + 0,2% од износа изнад 5 000 000	127 680 + 0,5% од износа изнад 5 000 000	
од 10 000 001 до 50 000 000	50 000 + 0,05% од износа изнад 10 000 000	159 850 + 0,2% од износа изнад 10 000 000	
од 50 000 001 до 75 000 000	70 000 + 0,05% од износа изнад 50 000 000	251 850 + 0,12% од износа изнад 50 000 000	
од 75 000 001 до 100 000 000	82 500 + 0,03% од износа изнад 75 000 000	286 350 + 0,05% од износа изнад 75 000 000	
од 100 000 001	Одређује Одбор	Одређује Одбор	

## АДМИНИСТРАТИВНА ТАКСА\*

Вредност предмета спора (EUR)	Административна такса (EUR)
до 25 000	3 150
од 25 001 до 50 000	3 150 + 5,04% од износа изнад 25 000
од 50 001 до 100 000	4 410 + 2,73% од износа изнад 50 000
од 100 001 до 500 000	5 775 + 2,205% од износа изнад 100 000
од 500 001 до 1 000 000	15 290 + 0,99% од износа изнад 500 000
од 1 000 001 до 2 000 000	23 000 + 0,625% од износа изнад 1 000 000
од 2 000 001 до 5 000 000	29 250 + 0,438% од износа изнад 2 000 000
од 5 000 001 до 10 000 000	42 375 + 0,175% од износа изнад 5 000 000
од 10 000 001 до 50 000 000	51 125 + 0,063% од износа изнад 10 000 000
од 50 000 001 до 75 000 000	76 125 + 0,038% од износа изнад 50 000 000
од 75 000 001	85 500 + 0,025% од износа изнад 75 000 000
	Максимум 95 000

Трошкови арбитраже се лако могу израчунати на [www.sccinstitute.com](http://www.sccinstitute.com).

\*Ревидирано и на снази од 1. јануара 2020. године